

Izet Pehlić, profesor pedagogije

ISPITIVANJE RAZLIKA IZMEĐU DJEČAKA I DJEVOJČICA U RAZUMIJEVANJU ODREĐENIH POJMOVA¹

Abstrakt

Istraživanja su pokazala da ljudi pridaju različito značenje istim riječima.

U ovom radu želimo ustanoviti da li dječaci i djevojčice osnovne škole različito tumače pojmove: OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK i RAD.

Dobijeni rezultati nam pokazuju da varijabla spol ne utiče značajno na semantičko-diferencijalne profile. Dakle, dječaci i djevojčice različito tumače navedene pojmove, ali te razlike nisu statistički značajne.

Novi uvjeti življenja - uključenost u javni život oba roditelja, izmijenjeni psihosocijalni uvjeti, vidan tehnički napredak, poboljšan pristup informacijama i znanju svim korisnicima - mijenjaju navike, stajališta, mišljenja, tekovine patrijarhalnog odgoja, nadilaze razlike među polovima i osiguravaju približno isti napredak i individualni razvoj.

Problem istraživanja

Jezik je najveće čovjekovo dostignuće koje ga odvađa od drugih živih bića. Čovjek je izgradio sistem riječi koje koristi da bi saopćio svoje misli, osjećanja i namjere. Za Tolmana² "govor je samo silno oruđe ponašanja".

Govor nam omogućuje uzajamnu razmjenu značenja među ljudima (komunikacija), koji se odvija pretežno posredstvom

¹ Ovaj tekst i istraživanje nisu rezultat isključivo moje osobne predilekcije, intelektualnog i drugog napora. Nastao je kao rezultat saradnje sa kolegicom Anisom Durmo, koja je pedagog u O.Š. "Meša Selimović" u Zenici.

² Kreč, D., Kračfeld, S. R., Balaki, L.: *Pojedinac u društvu*, Beograd, 1977. str. 280.

jezika i moguć je samo u onom stepenu u kojem pojedinci imaju zajednička saznanja, potrebe i stavove.

Govor je oblik interpersonalnog ponašanja. Dok govorimo, mi potičemo ne samo druge osobe nego i sami sebe. Jezik nam pomaže da dijete naučimo značenju riječi. Riječi imaju svoje denotativno i konotativno značenje. Konotativno značenje je vezano za emotivno iskustvo pojedinca, dok je denotacija identifikacija stvari. Značenje je stanje ili proces koji se odvija u ličnosti pri izgovoru ili prijemu informacije (znakova).³

Da bi dijete znalo da koristi riječi, ono prvo mora znati šta one znače. "Semantika je ispitivanje značenja i zato je ispitivanje semantičkog razvoja u stvari pretresanje pitanja kako djeca uče da razumiju i stvaraju značenje".⁴ Istraživanja su pokazala da ljudi pridaju različito značenje istim riječima. Džudit Grin navodi: "Ljudi se mogu razlikovati u svojim procjenama: majka za mene može biti veoma dobra i srednje potentna, a za vas vrlo loša i vrlo potentna, a ipak i vi i ja se slažemo u pogledu značenja riječi majka."⁵

Osim emocija, motivacije, iskustva i kultura određuje različita značenja. Kulture ili čak potkulture mogu da prave nepremostive prepreke i komuniciranju. Margaret Mid (1949) iznijela je da su iskustva muškaraca i žena u našoj kulturi tako različita da su značenja riječi kao što su: "majka", "ljubav", "brak" različite za muškarce i žene.⁶

Riječ "glad" znači skoro isto u svakom jeziku, pošto su sve osobe iskusile elementarnu biološku potrebu na koju se ta riječ odnosi.⁷ Međutim, konotativno značenje riječi "hrana" široko se razlikuje od kulture do kulture. Slično tome, pojmovi sa složenijim motivacionim nabojem kao što su "porodica", "dom" i sl., imaju širi raspon značenja. Kao što se muškarci i žene razlikuju u pridavanju različitih značenja pojmovima, tako ženska i muška djeca u istoj kulturi pridaju različita značenja mnogim riječima. To proističe iz različitog iskustva koje stiču "igrajući" različite polne uloge. Razvoj polnih uloga predstavlja proces u kome dijete preuzima ponašanje, stavove, interesovanja,

³ Dizdarević, I.: *Psihologija masovnih komunikacija*, Sarajevo, 1997., str. 113.

⁴ Tarner, Dž.: ranije navedeno djelo, str. 123.

⁵ Grin, Dž.: *Mišljenje i jezik*, Nolit, Beograd, 1975. str. 100.

⁶ Kreč, D., Kračfild, S. L., Balaki, L.: navedeno djelo, str. 287.

⁷ Ibidem, str. 294.

emocionalne reakcije i motive koji su kulturno definirani za pripadnike određenog pola.⁸

Muško dijete uzima ulogu svojstvenu njegovoj muškosti: očekuje se da se bavi dječaćkim stvarima uključujući i to da vraća udarce ako ga napadnu školski drugovi. Muške osobine (*masculine traits*) su agresivnost, liderstvo, samopouzdanje, dok su ženske (*feminine traits*) biti osjećajan, kooperativan, empatičan... Od djevojčice se očekuje da uči domaćinstvo, da bude skromnija, ćutljivija od brata.⁹

Prirodno je da se ženska djeca identificiraju s majkom oponašajući njeno držanje tijela, hod, uljepšavanje, tj. da budu ženstvenija, a muška djeca da oponašaju oca (hod, glas, neke sklonosti), da budu muževna.

U ovom radu želimo ustanoviti da li dječaci i djevojčice osnovne škole različito tumače pojmove: OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK i RAD. Zašto smo se odlučili za ove pojmove? Svi navedeni pojmovi su vezani za porodicu i porodične odnose.

Pojmovi OTAC i MAJKA su djeci bliski, jer su to njihovi roditelji, prvi odgajatelji. Osobe s kojim su oni intimno i emocionalno vezani.

OTAC u porodici ima određene uloge: nosilac autoriteta, brine se za egzistenciju porodice, predstavlja izvor sigurnosti. U najranijem periodu dječijeg razvoja njegov uticaj na odnose majka-dijete je indirektan. U kasnijem razvoju djeteta OTAC dobiva sve važniju ulogu kao odgajatelj.

MAJKA obasipa svoje dijete ljubavlju, dobrotom i pažnjom tokom cijelog njegovog života. MAJKA sa puno strpljenja i razumijevanja odgaja svoje dijete. Prof. M. Slatina navodi: "Majka kao prvi prirodni odgajatelj stvara temelj za kasniji duhovni uspon djeteta, za kasniji rast i razvoj njegove ličnosti".¹⁰

LJUBAV je nit koja spaja OCA, MAJKU i dijete. Dijete osjeća i doživljava ljubav svoga OCA i MAJKE, ali i drugih odraslih, njemu bliskih. "Ljubav je srce majčine pedagogije". (M. Slatina)

⁸ Opačić, G.: *Ličnost u socijalnom ogledalu*, Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, 1995, str. 111.

⁹ Olport, G. W.: *Sklop i razvoj ličnosti*, Katarina, Bugojno, 1991, str. 130.

¹⁰ Slatina, M.: *Majka je svojevrstan odgojni sistem, porodica i dijete* - Časopis za brigu o djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, br. 4, Sarajevo 1998, str. 3.

Pojam BRAK vezuje se za pojmove: OTAC, MAJKA i LJUBAV, čineći temelj porodice. BRAK nastaje slobodnom odlukom muškarca i žene da žive u zajednici, što je izraz obostrane ljubavi. Skladni bračni odnosi pozitivno djeluju na rast i razvoj djeteta.

Pojam RAD smo izabrali jer "rad je osnova života i bitno određuje čovjeka kao ljudsko biće".¹¹

U životu ljudi zajednički rade, sarađuju, udružuju snage, te se razvijaju kao društvena bića. RAD može postati izvor zadovoljstva i sreće, ali to je i najmoćnije sredstvo odgoja.

Značaj istraživanja

Društveni značaj

Značenje značenja jedan je od problema koji zaokupljaju pažnju psihologa, sociologa, filozofa, jezikoslovaca.

Wood kaže: »Značenje uključuje mnogo više od nizanja riječi, ono nije samo zbir dijelova riječi.«¹²

Osobe mogu da tačno komuniciraju ako je svaka iskusila uporedive potrebe, sukobila se sa uporedivim problemima i dolazila do uporedivih rješenja tih problema.

Oni koji proučavaju društveno ponašanje, treba da znaju da ista riječ može imati različito značenje za istu osobu u različitim vremenima.

U istoj kulturi dječaci i djevojčice se različito odgajaju. Za dječake se naglašavaju jedni aspekti kulture, a za djevojčice drugi. »I u jednom određenom društvu ona uče približno iste kulturne načine, ali nikad sasvim iste.«¹³

Odatle slijede razlike u njihovom poimanju nekih pojmova.

Naučni značaj

Otkriti značenje riječi koje pojedinci pridaju riječima (pojmovima), značilo bi olakšanje procesa komunikacije, a time i odgojnog djelovanja.

¹¹ Vukasović, A.: *Pedagogija*, Alfa d.d., Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1995, str. 167.

¹² Wood, D.: navedeno djelo, str. 100.

¹³ Olport, G. W.: navedeno djelo, str. 123.

Brojni istraživači su ispitivali usvajanje govora kod djece kao i semantički razvoj, tj. Kako djeca uče da razumiju i stvaraju značenje?

Eva Klark tvrdi da kada dijete prvi put upotrijebi neku riječ, ono nema pojma kakvo je, zapravo, njeno puno značenje i njen smisao, koji može da koristi ili veoma ograničeno ili preširoko.¹⁴ Sticanjem iskustva i učenjem ono će upoznati njeno značenje.

Značenje riječi može se izvući iz opažajnih sposobnosti djeteta. Ovo shvatanje se može povezati s Braunovim objašnjenjima da su funkcionalna značenja u prvoj fazi izvučena iz senzorno-motorne inteligencije.

Braun ističe da: »Čovjek može da upotrijebi sve svoje produktivne godine da odgonetne... značenje samo jednog izraza i da na kraju pronađe da je zadatak neobavljen.«¹⁵

Dakle, naučni značaj ovog rada ogleda se u utvrđivanju relevantnih činjenica o značenju pojmova koje im pridaju pojedinci, u našem radu dječaci i djevojčice sedmog razreda osnovne škole.

Praktični značaj

Istakli smo da pojedinci različito tumače iste pojmove, što je posljedica različitih iskustava, metoda učenja, odgoja itd. To dovodi do nesporazuma i nerazumijevanja.

Svaka spoznaja iz ovog područja istraživanja može biti od koristi. Primjena naučnih rezultata u konkretnom radu, u porodici, školi, pomoći će da nas drugi razumiju i da mi bolje razumijemo druge.

Dakle, praktični značaj ovog problema ogleda se u mogućnosti primjene rezultata istraživanja kako bi se olakšao proces komunikacije.

Cilj istraživanja

Utvrđiti da li djeca osnovne škole pridaju različito značenje odabranim stimulans-pojmovima. Da li je varijabla pol diskriminativna za rezultat istraživanja?

¹⁴ Tarner, Dž.: nevedno djelo, str. 125.

¹⁵ Kreč, D., Kračfild, S. R., Balaki, L.: navedno djelo, str. 284.

Zadatak istraživanja

Ispitati da li pol statistički značajno utiče na semantičko-diferencijalne profile pojmova OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK i RAD dječaka i djevojčica osnovnoškolskog uzrasta.

Metode istraživanja

Smatrajući da će teorijski utemeljiti ovaj istraživački rad, u teorijskom razmatranju koristili smo metod teorijske analize. Ovim metodom analizirana su ranija različita istraživanja ovog problema. Pri analizi zamišljenih tematskih cjelina koristili smo radove i djela čiji su autori priznati i poznati naučni radnici kod nas i u svijetu i čija su djela posebno ocijenjena od strane naučne javnosti.

S obzirom na predmet, cilj i zadatke rada koristili smo se deskriptivnom i kauzalnom metodom.

Deskriptivna metoda ima za cilj opisivanje pedagoških pojava. Ali deskripcija ne smije ostati na čistom opisu. Ona obuhvata prikupljanje, obradu i prezentaciju podataka. Ovdje ćemo je koristiti za opis postupka rada, instrumenta koji je korišten u radu, te za opis semantičko-diferencijalnih profila pojmova: OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK I RAD dječaka i djevojčica O.Š. (sedmih razreda).

Kauzalna metoda je usmjerena ka pronalaženju kauzalnih veza. U radu ćemo je koristiti za otkrivanje uzroka razlika između semantičkih profila dječaka i djevojčica.

Objе metode su u tijesnoj vezi, tj. međusobno se dopunjuju. V. Mužić ističe: »Često je nemoguće da vršimo interpretaciju, a da se uz to strogo ogradimo od bilo kakvog spominjanja uzročnopoljedičnih povezanosti. Stoga u pravilu nije moguće odrediti tačnu granicu između primjene deskriptivne i kauzalne metode.«¹⁶

Instrument u istraživanju

U ovom radu kao instrument korišten je semantički diferencijal. Semantički diferencijal razradili su Osgud, Sjusi i Tanenbau i pokazali da riječi koje svakodnevno koristimo imaju

¹⁶ Mužić, V: *Metodologija pedagoškog istraživanja*, Svjetlost, Sarajevo, 1977, str. 70.

»dvostruko značenje«. Riječi imaju »riječničko« značenje - denotativno i drugo »intimno« - konotativno značenje. Tehnikom semantičkog diferencijala nastoji se utvrditi konotativno značenje pojmova.¹⁷

Konotativno značenje odnosi se na širi raspon ideja, osjećanja, djelatnih tendencija koje se grupiraju oko riječi na implicitne stavske komponente značenja. Kod velikog broja riječi konotativno značenje je važnije od denotativnog. Konotativno značenje je »osjećanje i stavovi udruženi sa simbolom«.¹⁸

Ovo konotativno značenje mjereno je na bipolarnoj skali na kojoj se nalazi šesnaest kontrastnih atributa.

Na skali od sedam stepeni ispitanik, prema intimnom uvjerenju, smješta zadani pojam, tj. navodi u kom stepenu intenziteta se pozitivna ili negativna forma atributa pridaje.

Pojmovi

Pojmovi služe kao stimuli koji izazivaju odgovarajuće reakcije - kvalitativne procjene na datim skalama. Najčešće se za pojam uzimaju imenice i to one koje reprezentiraju željenu oblast, problem koji istražujemo.

Izabrani pojmovi moraju biti bliski subjektima jer nepoznati pojmovi mogu biti prosuđeni kao neutralni na ponuđenim skalama.

Skale

Skale koje smo mi koristili u ovom radu su sljedeće:

Dobar-loš, slab-jak, aktivan-pasivan, topao-hladan, velik-mali, bezvrijedan-vrijedan, čist-prljav, sladak-kiseo, težak-lahak, lijep-ružan, realan-nerealan, neozbiljan-ozbiljan, sretan-tužan, iskren-neiskren, bezosjećajan-osjećajan, pouzdan-nepouzdan.

Uzorak

Pri istraživanju treba odabrati uzorak koji će imati približno iste karakteristike populacije iz koje se uzima. To je velik metodološki problem. Taj problem ćemo pokušati nadići upotrebom stratificiranog uzorka, a u istraživanjima se često primjenjuje osjetljivost za intervenirajuće varijable.

Naš uzorak sačinjavaju učenici sedmog razreda i to dva odjeljenja učenika iz gradske škole O.Š. »Meša Selimović« iz

¹⁷ Dizdarević, I.: navedeno djelo, str. 196.

¹⁸ Kreč, D., Kračfeld S.R., Balaki, L: navedeno djelo, str. 285.

Zenice i dva odjeljenja učenika iz seoske škole O.Š. »Enver Čolaković« iz Janjića.

Ukupan broj učenika u uzorku je 92, od toga je 49 dječaka i 43 djevojčice.

Glavna hipoteza

Pretpostavljamo da se semantičko-diferencijalni profili pojmova OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK i RAD učenika osnovne škole neće statistički značajno razlikovati.

Interpretacija rezultata

Hipoteza: Pretpostavljamo da se semantičko-diferencijalni profili pojmova OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK i RAD dječaka i djevojčica osnovnoškolskog uzrasta međusobno neće značajno razlikovati

Da bi smo provjerili postavljenu hipotezu uradili smo sljedeće:

Izračunali smo semantičke udaljenosti (D) između navedenih pojmova za dječake i djevojčice. Tako smo dobili 10 D-udaljenosti za dječake i 10 za djevojčice.

POJMOVI

	OTAC		MAJKA		LJUBAV		BRAK		RAD	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
dobar-loš	1.2	1.5	1.1	1.1	1.8	1.6	1.2	1.7	1.6	1.3
slab-jak	2.3	2.5	2.4	2.3	2.8	2.3	2.2	2.3	2.7	2.4
aktivan-pasivan	1.6	1.8	1.6	1.4	2.1	2.2	1.7	1.9	1.7	1.4
topao-hladan	2.0	2.2	1.5	1.2	1.6	1.7	1.6	1.9	2.4	3.3
velik-mali	2.2	2.2	3.2	2.5	2.2	1.8	1.8	2.0	2.2	2.1
bezvrijedan-vrijedan	1.8	1.6	1.8	1.3	2.2	2.1	2.0	2.0	2.0	1.5
čist-prljav	1.3	1.7	1.2	1.1	1.7	2.1	1.6	2.0	1.8	1.8
sladak-kiseo	2.2	1.9	1.4	1.4	1.7	1.5	1.6	1.9	2.5	3.0
težak-lahak	3.0	4.0	3.7	2.5	3.3	3.8	4.1	3.7	4.5	4.7
lijep-ružan	1.7	1.8	1.4	1.2	1.3	1.5	1.4	1.8	2.5	2.0
realan-nerealan	1.7	2.1	1.7	1.5	2.1	2.7	1.9	1.9	2.5	2.2
neozbiljan-ozbiljan	2.2	2.7	2.2	2.5	2.9	3.0	2.1	1.8	2.0	1.7
sretan-tužan	1.9	1.7	1.8	1.7	1.5	2.2	1.9	2.0	2.3	2.5
iskren-neiskren	1.5	1.8	1.2	1.3	2.1	2.5	1.6	2.0	2.6	2.0
beosjećajan-osjećajan	2.3	2.0	1.7	1.3	1.8	1.7	1.8	2.0	1.6	3.0
pouzdan-nepouzdan	1.7	1.9	1.4	1.3	2.1	2.4	2.0	2.0	1.7	1.8

Napomena: U tabeli su rezultati iz tehničkih razloga zaokruženi na jednu decimalu, a u interpretaciji su predstavljeni preciznije – sa dvije decimale.

Izračunali smo i navaganu aritmetičku sredinu aritmetičkih sredina (Mm) kao statistiku za stepen prihvatljivosti pomenutih pojmova.

	Aritmetičke sredine		Rang	
	M	Ž	M	Ž
OTAC	1,92	2,08	3	3
MAJKA	1,82	1,58	1	1
LJUBAV	2,05	2,19	4	4
BRAK	1,91	2,04	2	2
RAD	2,28	2,28	5	5

Podaci iz tabele jedan pokazuju da dječaci i djevojčice “vide” semantičke udaljenosti različito za većinu pojmova. Najveća je semantička udaljenost pojmova MAJKA-RAD kod dječaka i kod djevojčica, s tim da je kod djevojčica veća (4,26). Dječaci vide D-udaljenosti između navedenih pojmova sljedećim redom: LJUBAV-RAD, OTAC-RAD, BRAK-RAD, MAJKA-LJUBAV.

Najmanja D-udaljenost je između pojma LJUBAV-BRAK. Djevojčice prave D-udaljenosti između navedenih pojmova sljedećim redoslijedom: MAJKA-LJUBAV, LJUBAV-RAD, MAJKA-BRAK, OTAC-MAJKA, a najmanja je D-udaljenost između pojmova OTAC-BRAK. Svaka semantička udaljenost govori mnogo o slaganju profila. Udaljenost između dva profila kod dječaka i djevojčica nije veća od 2, što govori da te udaljenosti nisu statistički značajne.

Dječaci i djevojčice se u potpunosti slažu u redoslijedu prihvatanja pojmova, te je ρ (ro) jednako jedan.

To potvrđuje da se profili pojmova OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK i RAD ne razlikuju značajno, tj. da spol ne utiče na značenje koje pridajemo pojmovima, a time i na semantičko-diferencijalne profile navedenih pojmova.

Ovim se potvrđuje naša hipoteza, tj. semantičko-diferencijalni profili pojmova OTAC, MAJKA, LJUBAV, BRAK i RAD dječaka i djevojčica ne razlikuju se statistički značajno.

Zaključak

Iz dobijenih podataka smo zaključili da su semantičke udaljenosti za ispitane pojmove relativno različite za učenike iz našeg uzorka. Razliku između dva semantička profila smatrali smo značajnom ako je između njih bilo 5 i više jedinica. Međutim, analizirajući dobijene semantičke udaljenosti za navedene pojmove nismo našli tako velike razlike. Kako se u našem radu provjerava razlika između semantičkih profila dječaka i djevojčica računali smo semantičke udaljenosti odvojeno za dječake i djevojčice.

Dječaci i djevojčice imaju različite semantičke udaljenosti. Najveća D-udaljenost za dječake je 2,95, a za djevojčice 4,26 i to kod istih pojmova MAJKA-RAD. Najmanja D-udaljenost kod dječaka je 1,55 između pojmova LJUBAV-BRAK, a kod djevojčica 1,25 između pojmova OTAC-BRAK.

Razlika između dječaka i djevojčica za navedene pojmove ne dostižu ni 1, tj. one su veoma male. Možemo vidjeti radoslijed u jačini prihvatanja pojmova. Očito je slaganje među dječacima i djevojčicama u redoslijedu prihvatanja tako da prihvataju prvo MAJKU, zatim BRAK, OCA, LJUBAV i na kraju RAD.

Dobijeni rezultati nam pokazuju da varijabla spol ne utiče značajno na semantičko-diferencijalne profile. Ovim se potvrđuje naša hipoteza.

Dakle, dječaci i djevojčice različito tumače navedene pojmove, ali te razlike nisu statistički značajne.

Moguće je pretpostaviti da novi uvjeti življenja - uključenost u javni život oba roditelja, izmijenjeni psihosocijalni uvjeti, vidan tehnički napredak, poboljšan pristup informacijama i znanju svim korisnicima - mijenjaju navike, stajališta, mišljenja, tekovine patrijarhalnog odgoja, nadilaze razlike među polovima i osiguravaju približno isti napredak i individualni razvoj.

Kao prijedlog za nastavak i temeljitije korištenje rezultata ovog istraživanja trebalo bi se poslužiti metodom meta-analize, koja se utemeljuje u metodološkoj logici koja pokušava više istraživanja i njihove rezultate posmatrati zajedno – uspoređujući rezultate, smještajući ih u novi kontekst. Meta-analiza doseže dalje u odnosu na domet pojedinačnih istraživanja.¹⁹

¹⁹ F. Sulloway: *Metod meta-analize*, 1996.

Literatura

1. Ajanović, Dž. i Stevanović, M.: *Školska pedagogija*, Tonimir, Varaždinske Toplice, 1997.
2. Dizdarević, I.: *Psihologija masovnih komunikacija*, Sarajevo, 1997.
3. Grin, Dž.: *Mišljenje i jezik*, Nolit, Beograd, 1975.
4. Kreč, D., Kračfeld, S. R., Balaki, L.: *Pojedinac u društvu*, Beograd, 1977.
5. Mužić, V.: *Metodologija pedagoškog istraživanja*, Svjetlost, Sarajevo, 1977.
6. Olport, G. W.: *Sklop i razvoj ličnosti*, Katarina, Bugojno, 1991.
7. Opačić, G.: *Ličnost u socijalnom ogledalu*, Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, 1995.
8. Slatina, M.: *Majka je svojevrsan odgojni sistem, porodica i dijete*, Časopis za brigu o djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, br. 4, Sarajevo 1998.
9. Tarner, Dž.: *Saznajni razvoj*, Nolit, Beograd, 1975.
10. Vukasović, A.: *Pedagogija*, Alfa d.d., Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb, 1995.
11. Wood, D.: *Kako djeca misle i uče*, Educa, Zagreb, 1995.

**A STUDY OF DIFFERENCES BETWEEN BOYS AND GIRLS IN
UNDERSTANDING OF PARTICULAR CONCEPTS
Summary**

Research has shown that people assign different meanings to the same words.

In this work we wish to determine whether elementary school boys and girls differently interpret the following concepts: FATHER, MOTHER, LOVE, MARRIAGE AND WORK.

The obtained results show that gender does not significantly affect the semantic differential profile. Consequently, boys and girls differently interpret the mentioned concepts, but these differences are not statistically significant.

New conditions of living – involvement in public life of both parents, altered psycho-social conditions, noticeable technical advancement, improved access to information and knowledge for all users – change habits, views, opinions, achievements of patriarchal upbringing, exceed gender differences and ensure approximately the same progress and individual development.